

İmbros (Gökçeada) üzerine bir film, bir kitap

Gökçeada'da çekilen filmlere biri daha ekleniyor. Çekimleri yeni biten 'Rüzgârlar' adlı filmin senaryosunu filmin yönetmeni Selim Evcî ile birlikte yazdık. Küçük yaşlarda adadan ayrılmak zorunda bırakılan bir kız çocuğu yıllar sonra anneannesinin ölümü vesilesiyle adaya gelir ve ailesinin, kendisinin ve adamın yakın tarihini öğrenme fırsatı bulur. Zeytinliköy'deki (Aya Todorî) adalı Rumlar tarafından kurulan dernekte bir fotoğraf sergisini gezer. Sergi fotoğrafları arasında anneannesinin fotoğrafını görünce fotoğrafçısı ile tanışmak ister. Eleni'nin geçmişiyile ilgili aradığı bilgilerin çoğu fotoğrafçıdadır. Fotoğrafçı bir çeşit Eleni'nin belleği olur.

Devamını izleyince öğrenmek üzere filmin öyküsünü burada kesiyorum.

39. Rotterdam Uluslararası Film Festivali'ne bağlı gerçekleşen Hubert Bals Fonu, 2010 yılı projeleri için 380 başvuru arasından seçtiği 13 uzun metraj projeden biri olan Rüzgârlar filmine 10 bin avruluk senaryo ve proje geliştirme desteği sağladı. 12 Ağustos'ta Gökçeada'da başlayan çekimler İstanbul'da tamamlandı. Adadaki çekimler sırasında birkaç gün gidebilme olanağı yakalayabildim.

Gökçeada benim yabancı olduğum bir yer değil. 2000-2004 yılları arasında sosyal belgesel içerikli bir fotoğraf çalışması yapmıştım. Ne acı ki o tarihte fotoğraflarını çektiğim insanlardan bugün yaşayan az sayıda insan kaldı. Tepeköy'deki mezarlıkta kırkıncı gün taşında resimlerini görmek kolay değil. Onlarla sohbet etmiştim, kahvelerini içmiştim... Yıllarca gidışlerimde dostlar edindim. Bu yıl Atina'dan gelen İmrozlu dostlarla karşılaştım. Aralarından birinin Tepeköy'deki (Agridya) düğününün, diğerinin Aya Todorî'deki kilisede ilk çocuğunun vaftizini fotoğraflamıştım. Mutlu oldum.

Aynı tarihlerde Gökçeada İmroz Koruma, Yarıdlaşma, Geliştirme ve Yaşatma Derneği 22 Ağustos günü, dernek merkezinde 'İmroz Tarihi Üzerine Bir İnceleme' adlı kitabın tıpkıbasımı ile modern Yunanca, Türkçe ve İngilizce çevirilerinin yer aldığı eksiksiz baskısının tanıtımı için bir etkinlik düzenledi.

Korfulu tarihçi ve arkeolog Andreas Mustoksidis ile İmrozlu muallim-keşiş Kutlumuşlu Bartholomeos'un ortak çalışması olan eser 1845 yılında İstanbul'da yayınlanmış ve antik çağlardan 19. yüzyılın ortalarına kadar İmroz'un tarihi hakkında yazılmış ilk kapsamlı kitap olarak sunuldu. Adadaki sunuma erken dönmek zorunda olduğum için kalamadım. Ancak daha önce yapılan İstanbul Pera'daki sunumda bulunmuştum.

Andreas Mustoksidis (1785-1869) tarihçi, arkeolog ve edebiyatçı. 19. yüzyılda Yunanistan'da yeni Avrupa tarih yazımı ekolünü takip eden ilk tarihçilerden biri.

Aynaroz Kutlumuş Manastırı'ndan İmrozlu Bartholomeos (1772-1851) hayatını eğitime adanmış döneminin muallim-keşişlerinden. Vatani İmroz'un cehaletten kurtularak yeni bir geleceğe kavuşmasını hayal etmiş ve bunun da ancak modern eğitimle gerçekleşebileceğine inanmış. İstanbul Rum Patriği Bartholomeos onun adını taşımaktadır.

Kitabın adadaki tanıtımını Dr. Peter Dimitris Stratis, tarihçi Yrd. Doç. Feryal Tansuğ, tarihçi Dr. Konstantina Zonou ve araştırmacı-yazar Erol Saygı'nın yaptığı bilgisini aldım. Kitabın Yunanca çevirisini Paraskevi Berber Katakulu, İngilizce çevirisini Haris Theodorelis, Türkçe çevirisini ise Ayşe Özil'in yaptığı kitap derneğin yayını. İçeriği haritalar ve gravürlerle de zenginleştirilmiş kitabı edinmek isteyenler dernek adresinden ulaşabilir.